

Marocko - södra

13–22 november 2020

**Reseledare: Gigi Sahlstrand, Bo Thoor
och Javi Elorriaga**

Välkommen att följa med Fågelguidning AB till Marocko!

Vi börjar och avslutar resan i "Guds land", det är vad Marrakech betyder på berbiska. Staden ligger mitt i Marocko, vid foten av Atlasbergen. Södra delen av landet är kanske inte det område man normalt som turist kommer i kontakt med. Där hittar vi ökenlandskap i öster och de mäktiga Atlasbergen i söder och Atlanten i väster. Atlasbergen och Sahara hyser ett antal arter som nästan bara går att hitta just där. Vi kommer under resan få möjlighet att besöka väldigt skiftande miljöer, öken, berg, dalar men vi kommer även att besöka högt belägna dalgångar där det fortfarande ligger snö!

Program

Dag 1 (13 november)

Resan startar på flygplatsen i Marrakech. Efter vi alla har samlats och bekantat oss med varandra kommer vår spanska guide Javi börja lotsa oss ut ur flygplatsen. Vi åker 20 km till Marrakech centrum med vår chaufför och vår Mercedesbuss som vi kommer att ha under hela resan. Beroende på tid och väder börjar vi med lite lokal stadsfågelskådning eller åka direkt till hotellet för att checka in och vila inför kommande dag. Hotell ligger i centrum av Marrakech inte så långt från gamla stan och de och många av stadens sevärdheter.

Möjliga arter:
Hussparv

Dag 2 (14 november)

Vi lämnar hotellet direkt efter frukost. Idag börjar resan söderut i en ganska lång och långsam körning över det slingrande och spektakulära Tizi n'Test-passet (2000 m ö.h.) i Atlasbergen. Där kommer vi att göra flera strategiska stopp för att titta efter några marockanska specialiteter bland fågelarter. I södra delarna av Atlasbergen kommer vi för första gången i kontakt med Saharas ökenlandskap. Väl där kommer vi att göra en kort omväg till Ksar of ait-Ben-Haddou. Det är en unik bebyggelse vi kommer att få se, denna stad är uppbyggd av lera och har för södra Marocko en typisk arkitektur. Staden har förklarats som världsarv av Unesco. Runt staden kommer vi att fortsätta fågelskådandet. Senare på eftermiddagen fortsätter vi resan med en kort busstur till vårt boende i Ouarzazate.

Möjliga arter:
Atlasgröngöling, nötskrika (ssp whitakeri), koboltmes, gransångare (ssp africana), diademrödstjärt, örnråk (ssp cirtensis), vitkronad stenskvätta

Dag 3 (15 november)

Vi börjar dagen med att besöka Al Manssour området i närheten av Ouarzazate där vi ska hitta änder, vadare och duvor som dras till detta vattenområde. Hela området brukar ge ett varierat utbud av tättingar och övervintrande flyttfåglar. Därefter kör vi österut till Boumalne Dades och besöker Tagdilt Track, ett mycket välkänt mål för fågelskådare runt om hela Europa. Detta är i grunden en stenig halvökenslätt (se mer information dag 4). Resterande tid som finns kvar av dagen försöka vi hitta ökenuv, detta område är en av de bästa platserna i Marocko. Dagen avslutas med en kortare färd till vårt övernattningsställe i Boumalne Dades.

Möjliga arter:

Rostand, palmduva, ökenuv samt stenskvättor, änder och vadare som är på flytt.

Dag 4 (16 november)

Morgonen börjar med att vi återvänder till Tagdilt Track, som ligger intill vårt hotell. Några av de arter som gör denna plats berömd är alla olika arter lärkor och stenskvättor som håller till där. Denna karga

mark lämpar sig ypperligt för just dessa artgrupper när det gäller att söka föda. Inte långt från detta ställe gör vi ett försök till att hitta ökenuv, en art vi hoppas få se idag igen. Nu är det dags att bege sig mot de riktiga sanddynorna - Sahara. Under resan dit kommer vi att stanna i några av de många wadis och palmskogar för att leta efter några av de arter som man bara kan hitta i denna region, som exempelvis orientsnårsångare och slagfalk. Vi kommer att anlända till Merzouga sent på eftermiddagen, där äter vi middag på vårt hotell som bokstavligen ligger på sanddynorna i Saharaöknen. Övernattning i Merzouga.

Möjliga arter:

Ökenlöpare, tjocknäbbad lärka, härfågel-lärka, ökenberglärka, Stenöknlärka, sandöknlärka, ökenstenskvätta, berberstenskvätta, snårsångare/berbersnårsångare och slagfalk

Dag 5 (17 november)

Idag börjar vi tidigt! Redan i soluppgången kommer vi att bege oss rakt ut i Saharaöknen. Vi kommer att lämna vår buss vid hotellet och två 4 hjulsdriva jeepar kommer att hjälpa oss fram i sanden. Man skulle lätt kunna tro att denna miljö inte hyser några fåglar, men just i denna torra och karga miljö finns ett antal arter som man bara kan hitta just där. Hittar vi en liten vattenkälla eller några gröna buskar i öknen brukar man också hitta fågelliv i och kring dessa. Vi kommer att vända en bit innan den algeriska gränsen och fortsätta turen tillbaka till hotellet. Förhoppningsvis

kommer vi att få se några av öknens riktiga rariteter, flyghöns dessa skygga "juveler" i öknen. Övernattning i Merzouga.

Möjliga arter:

Ökensparven, härfågellärka, saharasångare, saharaskriktrast, kronflyghöna och ökenflyghöna

Dag 6 (18 november)

Under frukosten har vi möjlighet att blicka ut över sanddynerna en sista gång innan vi lämnar Merzouga. Vi kommer nu att bege oss till palmskogen mellan Rissani och Erfoud, detta är ett väldigt bra område för flyttfåglar samt arter som nått sitt slutmål på sin flytt just där, vi hoppas också hitta saharaskriktrast och maghreblärka bland alla andra övervintrande arter. Därefter börjar vi resa tillbaka västerut och vi kommer att stanna på lite olika "hotspot". Under eftermiddagen kommer vi att utforska det magnifika bergsområdet Todra Gorge, dalgångarna är nästan obeskrivbara med sina lodrätta klippväggar och smala passager som slingrar sig genom bergen. Detta är något som du verkligen inte vill missa, det vågar vi lova! Blåtrast och hökörn har sina hemvister i detta område samt den mycket svårседda atlasångaren. Övernattning i Tinghir.

Möjliga arter:

Snårsångare/berbersnårsångare, saharaskriktrast, maghreblärka, blåtrast, atlasångare, hökörn

Dag 7 (19 november)

Vi börjar morgonen med en lugn och avslappnad frukost på hotellet. Dagen börjar med att vi utforskar omgivande palmlundar för att se vilka flyttfåglar som kan ha anlänt under natten. Därefter besöker vi Dades Gorge, ett område som är svårt att inte älska när man ser det, branta bergsväggar, klippor, djupa dalar, slingrande vägar på branterna och en vidsträckt utsikt över dalgångarna. Där kommer vi leta efter hökörn, atlassångare, stenskvättor och slagfalk. Under eftermiddagen kommer vi att köra sakta och lugnt tillbaka till Ouarzazate, med strategiska stopp på vägen för att försöka hitta någon/-ra av de arter som vi missat eller om någon av deltagarna missat någon art. Övernattning i Ouarzazate.

Möjliga arter:

Hökörn, atlassångare, slagfalk, svart stenskvätta, trädgårdsbulbyl, klipphöna.

Dag 8 (20 november)

Vi lämnar Ouarzazate tidigt på morgonen och besöker den närliggande dalen för en sista gång, denna plats är förmodligen den mest pålitliga platsen i Marocko för att observera det ofta svårседda maghrebstenskvättan, det är inte så länge sedan den ansågs vara en ras av sorgstenskvättan. Därefter påbörjar vi vår resa mot Marrakech via Tizi n'Test-passet, detta högt belägna pass i Atlasbergen bjuder på många fina vyer och utkiksmöjligheter. Det är samma väg som vi tog andra dagen på vår resa. Vi bör anlända till Marrakech och vårt hotell på eftermiddagen. Nu finns möjlighet att besöka Marrakech centrum eller så kan man bara ta det lugnt på hotellet. Skulle det vara så att det finns energi kvar finns det även en del fåglar att titta på i den stadsnära miljön.

Möjliga arter:

Atlasgröngöling, nötskrika (ssp whitakeri), koboltmes, gransångare (ssp africana), diademrödstjärt, örnråk (ssp cirtensis), vitkronad stenskvättan, maghrebstenskvättan

Dag 9 (21 november)

Efter en god frukost i Marrakech går resan vidare upp i Atlasbergen, detta storslagna massiv med toppar som når över 4 000 meter. Mer specifikt kommer vi att besöka området kring skidorten Oukaïmeden (jo du läste rätt det åks skidor i Marocko också!) som ligger på 2700 m höjd i Ourika-dalen, där kommer vi att hitta "riktig" snö, det är tvärråk på resan med tanke på att vi bara för någon dag sedan besökte en öken. Där kommer vi att leta efter den svårседda bergsökenfinken som frekvent söker efter mat i kanten av de snöbeklädda branterna. De senaste åren

har detta område varit en av de bästa platserna för att få se lammgam. Vi kommer tillbaka till vårt hotell i Marrakech under eftermiddagen och har nu lite tid att koppla av innan vi ska gå till Jemaa el Fnaa, detta livliga och lite mystiska torg är en plats mitt i hjärtat av staden. Det tillhör en av platserna som är uppsatt på UNESCO: s världsarvslista, kan man äta middag på något bättre ställe?

Möjliga arter:

Slagfalk, klipphöna, atlasgröngöling, ökenbergglörka, diademrödstjärt, alpjärnsparv, alpkråka, alpkaia, stensparv

Dag 10 (22 november)

Hur lite man än vill det så har vi kommit till resans sista dag. Om tiden medger så kommer vi att besöka någon av Marrakech många parker för att titta på de sista fåglarna innan vi lämnar Marrakech, eller så kan man stanna på hotellet och avnjuta en lugn morgon. Vårt boende ligger mindre än 30 minuters bilresa från flygplatsen.

Möjliga arter:

Hussparv

Resan

Pris: 26 900 SEK.

Anmälningsavgift 3 600 SEK erlägg vid bokningstillfället. Resterande belopp ska erläggas 60 dagar innan resans startdatum. Enkelrumstillägg 2 900 SEK

Detta ingår i resan:

- logi i dubbelrum på hotell
- helpension
- alla transporter under resan i Marocko
- Lokal chaufför under hela resan
- Svensk & engelskspråkig reseledare
- Artlista

Följande står resenären själv för:

- Flyg till och från Marrakech
- Fika
- Personliga utgifter
- Personlig reseförsäkring
- Övrig dryck som inte ingår
- Rumsdricks på hotellet (frivillig)
- Utgifter förorsakade av ev. förseningar
- Matersättning eller andra utgifter om deltagaren inte väljer att delta i gruppens program

Mer information om villkor för denna resa kan du läsa i Fågelguidning AB resevillkor. Du hittar den under meny Resor.

Kortfakta

Marockos valuta är Marockanska Dirham. Kursen är 1 MAD= 1 SEK (100 SEK=100 MAD) (jan-20).

VIKTIGT! Det är endast tillåtet att föra in och ut maximalt 2000 MAD.

Det går även bra att betala med kontokort på de många ställen. Euro och dollar går att växla i landet till MAD. Det finns uttagsautomater, dock kan avgifter tillkomma vid uttag.

Det är helpension på resan. Måltidsdryck i form av vatten ingår alltid till middagarna. Lägg därtill utgifter för eget bruk, typ souvenirer, dryck, snack, fika.

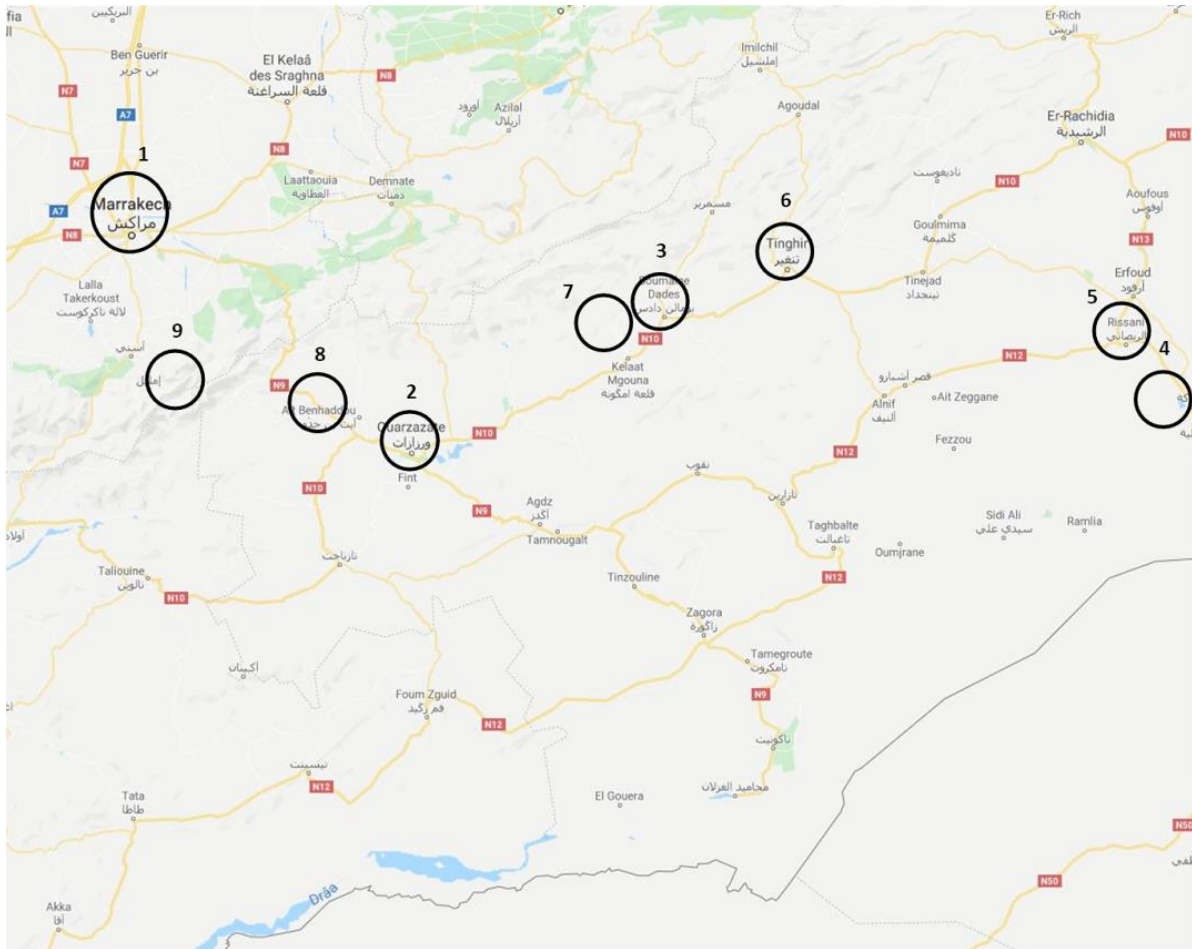
Det finns bra möjligheter att använda bankomat i städerna, det är dock bra om ni har med en reskassa som räcker under hela resan.

Tidszon är svensktid -1 tim. Det är skådarljust ungefär mellan kl 07.00 och 17.30.

Temperatur mellan 12–25°C. Regn kan förekomma men är ovanligt.

Det finns möjlighet att hyra handkikare (handkikare är ett måste) och tubkikare meddela Fågelguidning om du är intresserad.

Egen litteratur kan vara bra att ha med sig på resan, artlista får du på plats, den kommer att användas under hela resan.

1. Marrakech	6. Todra Gorge
2. Ouarzazate	7. Dades Gorge
3. Boumalne Dades	8. Ait Ben Haddou
4. Merzouga/Erg Chebbi	9. Oukaimiden
5. Rissani	

Resdag	Destination/områden
Dag 1 – 13 nov	Resan startar på flygplatsen i Marrakech. Transport till centrala Marrakech för övernattnig (20 km från flygplatsen).
Dag 2 – 14 nov	Marrakech, Tizi n´Test passet (Atlasbergen), Ouarzazate. Övernattning i Ouarzazate. (Total körsträcka 210 km, cirka 4h inkl. stopp och återresa).
Dag 3 – 15 nov	Ouarzazate – Boumalne Dades / Tagdilt Track Övernattning i Boumalne Dades. (Total körsträcka 150 km, cirka 2,5h inkl. stopp).
Dag 4 – 16 nov	Boumalne Dades / Tagdilt Track – Merzouga/Erg Chebbi Övernattning i Merzouga. (Total körsträcka 250 km, cirka 4h inkl. stopp och återresa).
Dag 5 – 17 nov	Merzouga (Erg Chebbi) 4x4 excursion into the Sahara Desert. Övernattning i Merzouga. (Total körsträcka 80 km).
Dag 6 – 18 nov	Merzouga – Rissani- Todra Gorge- Tinerhir Övernattning i Tinerhir (Total körsträcka 270 km, cirka 4h inkl. stopp).
Dag 7 – 19 nov	Tinerhir – Dades Gorge-Ouarzazate Övernattning i Ouarzazate (Total körsträcka 150 km,).
Dag 8 – 20 nov	Ouarzazate – Ait Ben Haddou – Tiz n´Test pass (high Atlas) – Marrakech Övernattning i Marrakech (Total körsträcka 210 km, cirka 4h inkl. stopp och återresa).
Dag 9 – 21 nov	Marrakech – Oukaimiden (High Atlas) – Medina of Marrakech/ Jemma el Fna square. (Total körsträcka 160 km inkl. stopp).
Dag 10 – 22 nov	Hemresa från Marrakech (20 km till flygplatsen).

Allmänt om resan

Som du säkert redan har läst finns ett program som förklarar vad som kommer att hända de olika dagarna på resan. Detta är ett preliminärt program, det kan när som ske omkastningar och justeringar i programmet. Det kan bero på väder, tillgång på fågel eller andra orsaker som sker under resan. Alla justeringar i programmet görs alltid för att ni ska få ut maximalt utav resan.

Marocko är ett kungarrike samt Afrikas nordvästligaste land med cirka 35 miljoner invånare. Landet möter två olika hav i norr och väster, Atlanten och Medelhavet. I öster möter man Sahara och i söder de mäktiga Atlasbergen med sin högsta topp Jbel Toubkal (4 165 meter). Casablanca är landets största stad men inte huvudstad, det är Rabat, 63% av alla invånare i Marocko bor i städer. Det är endast 11% av ytan som täcks av skog och 18% som är odlingsmark.

Flygresan / Tågresan

Det finns flera alternativ på att ta sig till Marocko med ska man ta sig dit inom rimlig tid så är flyg det enda alternativet, denna del i resan ingår inte i priset. Innan du boka flygbiljetten bör du alltid kolla med Fågelguidning AB vilka tider som gäller och om det skett några förändringar. Det finns flera bolag som flyger till

denna destination men bäst brukar bli Norwegian och Lufthansa som flyger direkt. En flygbiljett brukar kosta runt 4000 kr t & r. Mötesplatsen blir ankomsthallen på Marrakech flygplats, det är från denna plats som resan börjar. Ni kommer få förslag på flygtider som är vettiga att boka, troligtvis åker även ledarna med samma plan (Arlanda). Vi flyger på morgonen och hem på em. Flygtiden är 8–8,5 timmar från Stockholm, men då ingår en mellanlandning.

Bagage

På flyget till Marocko ansvarar du själv för att bagaget följer flygbolagets regler, detta gäller även vid återresan. Det är viktigt att du kontrollerar vad som gäller för just ditt flygbolag! Tänk på att helst packa kikare, fotoutrustning, läddare, medicin och andra väderfulla saker i handbagaget. Dels ligger det oftast mer skyddat i handbagaget, skulle du bli av med din resväska så förlorar du inte kikare/fotourustningen som du behöver använda varje dag på resan. Kan även också vara en fördel att ha vissa toalettartiklar, ett om-byte kläder etc. i handbagaget. Vi har min tub i handbagaget och stativet i resväskan. Tänk också på att bagageutrymmet i våra fordon kan vara begränsat, packa gärna i mjuka s k soft bags med storleken anpassad till innehållet. Men självklart fungerar vanliga resväskor.

Under veckan kan du ha väskan på hotellet där vi bor (bra med ryggsäck under dagarna, se under Utrustning).

Hälsotips

Kontrollera vilka mediciner som du behöver ha med dig under resan, packa dom på rätt sätt. Viktig medicin bör du ha med dig i handbagaget. Det är alltid bra att ha med sig en liten "sjukvårdsväska", liten sax, plåster, vätskeersättning, hand-/hudkräm, värktabletter, samt något mot diarréer (Imodium eller Dimol) är några av de saker som kan vara bra att ha med sig. En flaska med handsprit kommer ofta väl till pass, välj små förpackningar så fungerar det även på flyget. När det gäller vaccination hittar du uppdaterad information på följande sida: <https://www.erv.se/privat/reseinformat-ion/landsguiden/marocko/>

Hur kommer vi att bo?

Vi kommer att bo på bra eller mycket bra hotell under hela resan. Några nätter så stannar vi en natt men vid ett antal tillfällen så bor vi flera nätter på samma hotell. Hotellen ligger i väldigt skiftande miljöer allt från Marrakech myllrande stadsliv till hotell som ligger på gränsen till det vidsträckta Sahara. Ett av hotellen anses vara ett av Marockos allra bästa.

Kost och dryck

Det ingår helpension i resans pris. Vi äter frukost och middag på våra boenden. Vissa dagar tar vi med oss lunchpaket på morgonen som äts ute i fält, lunch på restaurang de flesta dagarna. Det kommer finnas tillfällen att besöka affärer ett antal gånger under resan om man vill handla snacks, dryck osv. På båda våra boende finns öl och vinrättigheter. Är det något som du är allergisk mot eller inte vill äta meddela oss snarast eller meddela guiden på plats.

Vilket tempo kommer resan att ha?

Resan är en B2 vilket menas att deltagarna förväntas ha bas/goda kunskaper men eftersom vi är 3 guider kan även nybörjare ta del av resan, tempot är medel. Du hittar en förklaring till B2 under Fågelresor i menyn "Kunskap och tempo". Vi äter alltid hotellfrukost innan dagens exkursion påbörjas men det går utmärkt att skåda eller fota på egenhand innan frukost. Det blir inga längre gångsträckor med något undantag. Det är relativt lättgången, men några nivåskillnader förekommer, men vi stannar ofta eller vid behov.

De flesta dagarna blir det korta/medellånga körsträckor, men dag 2, 4 och 6 blir det 20 mil långa sträckor, men det är den totala sträcka

under hela dagen som anges, vi kommer att göra stopp på olika ställen under resan. Generellt är det Marockanska vägnätet är väl utbyggt och underhållet. Det är relativt måttligt med trafik på vägarna (i vissa områden glest mellan bilarna), förutom i Marrakech där det är en normal stadstrafik.

Vi kommer även att göra utflykter med bilar som har 4x4 drift (fyrhjulsdrift) i några ökenområden, vid dessa tillfällen så utgår vi direkt från hotellet.

Kläder

Vädret i november är i allmänhet soligt och skönt men kan vara opålitligt. Ta med blandad klädsel som kortärmad skjorta/linne och liknande men även klädsel för kyligare klimat (kvällar).

Du bör vara garderad mot regn, så tag med ett lättare regnställ (även bra som vindskyddsplagg). Precis som i Sverige kan det bli risk för regn så man får givetvis anpassa skodon efter detta. Vi reser dock själv alltid utan stövlar – de tar alltför stor plats i bagaget. Vi använder Goretex skor som står emot viss regnmängd. I övrigt klarar vi oss bra med joggingskor/grova promenadskor och skådarsandaler. Nå, tråd och någon knapp eller två kan vara bra att ha med sig om något skulle gå sönder, finns små praktiska resekit att införskaffa.

Vad kan vi förvänta oss för väder?

Vädret är behagligt på dagarna (ofta runt 20–25°), med svalare morgnar och kvällar (kring 10). Dvs ganska likt Sveriges sommarklimat (de varmare dagarna). Dock kan det regna vilket gör att det är klokt att varje dag ha regnkläder tillgängliga i ryggsäcken.

Litteratur och kartor

De fälthandböckerna (eller appen) som gäller är Fågelguiden av Lars Svensson m.fl.

En karta är alltid trevligt att ha så man kan följa med hur vi reser MEN du kan vara uppkopplad hela tider på nätet och på Eniros sidor kan du skriva ut kartor. Annars hittar du kartor hos www.kartbutiken.se (08–202 303).

Ett tips är även att kika på ditt bibliotek efter allmän reseguide till Polen.

Utrustning

Handkikare är ett måste på denna typ av resor. Då vi vissa dagar kommer att fågelskåda på långa avstånd rekommenderar vi starkt att du också har tubkikare med på resan för att få ut maximal upplevelse av dagarna, Du har möjligt att hyra hand- och/eller tubkikare av Fågelguidning AB, hör av dig så berättar vi mer om detta.

Andra saker som du bör ha med dig är, vattenflaska, liten termos (om du är en flitig kaffe/te drickare), ryggsäck, solhatt/keps, solglasögon, solkräm med passande skyddsfaktor, läppbalsam, myggstift, servetter/toapapper, öronproppar, fältniv (tänk på ej ha det i handbagaget!), lås till resväskan.

Artlista

Du kommer få en artlista av oss första dagen. Här finns troligen alla arter med som vi kommer att se under resan. Varje dag avslutas med en artgenomgång där guiden går igenom dagens observationer och hjälper dig med vad som är sett. Vi noterar också vilka orter/platser som besökts under dagen. Artlistan behåller du när resan är slut och blir ditt resedokument över vad som setts och hänt under resan.

Guider

Gigi Sahlstrand är en erfaren och mycket rutinerad guide sedan många år tillbaka detta blir hennes 8:e resa till Marocko, och har fram till idag genomfört ett 100-tal resor världen över. Gigi startade för cirka 10 år sedan GiSa HB, men har sedan 2018 flyttat sin verksamhet till Fågelguidning AB där hon idag är delägare. Du hittar henne rätt ofta i olika medier som bl a. "Det stora fågeläventyret", Morgonsoffan i olika kanaler, Naturmorgon i P1 samt diverse olika tidskrifter och böcker.

Medreseledare

Bo Thoor (Bosse) är delägare i Fågelguidning AB. Han har ett förflutet som fågelskådare sedan början av 1970-talet, med ett brett intresse av djur och natur. Ända sedan han började skåda fågel har Öland varit hans naturliga plats. De senaste 10 åren har WP "kryssandet" blivit ett naturligt inslag i Bosses resande. Fotografering är idag en viktig del i hans naturintresse, försöker fotografera allt - blommor, fåglar, fjärilar mm

Lokal guide

Javi Elorriaga är en spansk guide som Fågelguidning AB har samarbetat sen 2013, både i Spanien och Marocko. Under det senaste decenniet har han arbetat med flera större projekt i Europa. Tidigare också varit medlem i den spanska kommittén för Rare Birds motsvarande svenska RK. Fotografering är ett annat av hans stora intressen. Som fåltornitolog i södra Spanien har Javi ständigt engagerat sig i övervakningen av fågelmigration. Under många år har han arbetat som natur-, fågel- och fotoguide.

Övrig information

Du måste ha en giltig reseförsäkring för att delta på resor som Fågelguidning AB arrangerar. Oftast så har du det via din hemförsäkring, ring och kolla med försäkringsbolaget vad som gäller för just dig.

Kontaktinfo till Fågelguidning AB

Fågelguidning AB
Klippans väg 76
179 96 Svartsjö

E-post: gb@fagelguidning.se

Hemsida: www.fagelguidning.se

Facebook: www.facebook.com/Fagelguidning

Telefon till Gigi Sahlstrand: 0708-900 770, till Bosse 076-007 2955.

Tveka inte med att höra av dig ifall du undrar över något!

Vi syns snart!

Gigi & Bosse

